

Cíle a měřitelné parametry budování a provozu eGC

Příloha č. 1 Souhrnné analytické zprávy

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo financí
České republiky

Projekt Příprava vybudování eGovernment cloudu

Fáze: FÁZE I. (přípravná)

Úkol: Předložit Vládě ke schválení souhrnnou analytickou zprávu v souladu se Strategickým rámcem Národního cloud computingu – eGovernment cloud ČR

Odpovědný subjekt: Pracovní skupina RVIS pro přípravu vybudování eGovernment cloudu

Obsah

1	PŘEDPOKLADY, ZE KTERÝCH VYMEZENÍ HLAVNÍCH CÍLŮ EGC VYCHÁZÍ	3
2	NÁVRH HLAVNÍCH CÍLŮ A METRIK PROJEKTU	3
2.1	ZVÝŠIT ROZSAH SDÍLENÍ APLIKAČNÍCH SLUŽEB VS A TÍM SNÍŽIT NÁKLADY NA IT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	3
2.2	ZRYCHLIT A ZEFEKTIVNIT NÁKUP STANDARDNÍCH (KOMODITNÍCH) ICT SLUŽEB	4
2.3	SNÍŽIT NÁKLADY NA SLUŽBY VEŘEJNÉ SPRÁVY PŘEPOČTENÉ NA JEDNU ICT SLUŽBU A JEDNOHO UŽIVATELE.....	4
2.4	GARANCE POTŘEBNÉ BEZPEČNOSTI A SPOLEHLIVOSTI PROVOZU INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ VS	5
2.5	ODSTRANIT LEGISLATIVNÍ PŘEKÁŽKY REALIZACE EGC	5

1 Předpoklady, ze kterých vymezení hlavních cílů eGC vychází

Hlavní cíle projektu eGC vycházejí z těchto předpokladů:

- cíle vycházejí z cílů definovaných v dokumentu „Strategický rámec Národního cloud computingu – eGovernment cloud ČR“, který schválila vláda ČR v roce 2016
- počet hlavních cílů a jejich metrik musí být relativně malý (do 10 metrik), aby umožňoval efektivní řízení projektu
- hlavní cíle musejí pokrýt věcnou, ekonomickou, bezpečnostní i legislativní dimenzi projektu
- hlavní cíle se mohou rozpadat (bude-li to užitečné na další podcíle a jejich metriky)
- všechny cíle by měly být měřitelné, aby bylo po určité době jasné, zda cíle bylo nebo nebylo dosaženo, tzn., že by měl být znám způsob měření, výchozí a cílová hodnota metriky
- měl by být stanoven termín, kdy má být dosaženo cílové hodnoty každé metriky. Ten bude vhodné stanovit, až bude změřena výchozí hodnoty metriky,
- většina metrik by měla být vyhodnocována automatizovaně, aby se nezvyšovala administrativní zátěž jednotlivých zákazníků eGC.

2 Návrh hlavních cílů a metrik projektu

2.1 Zvýšit rozsah sdílení aplikačních služeb VS a tím snížit náklady na IT ve veřejné správě

Metrika 1: (počet interních uživatelů ICT služeb) / (počet různých aplikačních služeb)

Tato metrika změří, kolik interních uživatelů (zaměstnanců VS) připadá v průměru na jednu aplikační službu. Cílem je, aby hodnota této metriky rostla, tj. aby rostlo sdílení aplikačních služeb. *Počet interních uživatelů* je v metrice zahrnut, aby metrika dávala smysluplné hodnoty i při rostoucím počtu aplikačních služeb (ICT aplikací).

Po vytvoření katalogu aktuálně provozovaných ICT služeb ve VS (rozšířením IS o ISVS – viz příloha č. 2 Souhrnné analytické zprávy), se tato metrika bude počítat automatizovaně z údajů v katalogu. Katalog bude definovat jednotlivé kategorie služeb. Každá kategorie služby např. „spisová služba“ může být zajišťován různými softwary a různými poskytovateli. Liší-li se software a/nebo poskytovatel ICT služby, jedná se o *různou ICT službu*.

Metrika1 hodnotí sdílení aplikačních služeb souhrnně, tj. dohromady za všechny kategorie aplikačních služeb. Pro sledování a hodnocení změn ve sdílení skupin kategorií aplikačních služeb bude užitečné zavést dílčí metriky, a to podle těchto skupin kategorií aplikačních služeb:

- **Metrika 1a): služby agend veřejné správy, které umožňují občanům a/nebo firmám přes portál VS vyřizování agendy elektronicky** (např. živnostenský rejstřík, přiznání k dani z příjmu,...).
Počet uživatelů služby zde bude součet počtu interních i počtu externích uživatelů služby v daném roce.
Protože ICT služby tohoto typu jsou již nyní obvykle zajišťovány jednou aplikací, rostoucí hodnota ukazatele bude ukazovat na rostoucí využívání elektronického kanálu služeb VS občany a firmami.
- **Metrika 1b): ICT služby zaměřené na komunikaci úřadů VS mezi sebou** (např. e-mail, spisová služba). Protože služby tohoto typu jsou v současné době zajišťovány různými aplikacemi různých dodavatelů, rostoucí hodnota této metriky bude způsobena jak růstem počtu uživatelů, tak redukcí počtu aplikací, které službu zajišťují.
- **Metrika 1c): ICT služby zaměřené na backoffice jedné instituce** (např. ERP, HR).

Protože služby tohoto typu jsou v současné době zajišťovány různými aplikacemi různých dodavatelů, rostoucí hodnota této metriky bude způsobena jak růstem počtu uživatelů, tak redukcí počtu aplikací, které službu zajišťují.

Metrika 2: (finanční objem služeb nakoupených přes eGC v daném roce)

Tato metrika měří, jak roste využívání služeb eGC.

Metrika 3: počet datových center veřejné správy

Datovým centrem VS se zde rozumí jakákoliv samostatná výpočetní infrastruktura organizací veřejné správy, na které jsou provozovány aplikace dané organizace nebo i jiných organizací.

Cílem je postupně snižovat počet datových center veřejné správy (a tím zvyšovat sdílení technologických ICT zdrojů) až k určitému optimu. Toto optimum bude stanoveno pro jednotlivé etapy budování státní části eGC. Je ovlivněno výkonovými, bezpečnostními a spolehlivostními požadavky a dále legislativními podmínkami.

Tato metrika má spíše informativní charakter. Efektivitu využití DC VS měří i metrika4 – náklady ICT služeb VS.

Pro sledování tohoto ukazatele, pro hodnocení vytížení, bezpečnosti a spolehlivosti jednotlivých DC a pro řízení migrace aplikací do státní části eGC bude sloužit katalog datových center veřejné správy (viz příloha č. 2 Souhrnné analytické zprávy).

2.2 Zrychlit a zefektivnit nákup standardních (komoditních) ICT služeb

Metrika 4: průměrná doba nákupu ICT služby komoditního charakteru přes eGC

Doba nákupu ICT služby se měří dobou, která uplyne od vzniku požadavku na pořízení/inovaci ICT služby (tj. od dokončení prací na poptávce po ICT službě – např. zahájení minitendru v DNS) do jejího zprovoznění (zahájení rutinního provozu). V současnosti v ČR je tato doba u některých projektů zaměřených na komoditní ICT služby (tj. všechny služby typu IaaS a PaaS a standardní služby typu SaaS) delší než 12 měsíců. Reálná data doby nákupu každé ICT služby budou sledována v katalogu služeb eGC.

Cílem je minimalizace hodnoty této metriky. Ve Velké Británii je v současné době hodnota této metriky na 60 dnech.

Smysluplné může být i sledování podmetrik této metriky:

- samostatné sledování průměrné doby nákupu služeb typu SaaS a typu PaaS a IaaS, neboť nákup a implementace služeb typu SaaS bývá komplikovanější a tím také i delší
- sledovat pouze dobu, která uplyne od vzniku požadavku do zahájení implementace aplikace. Nezahrnutí implementace aplikace do sledovaného času umožní eliminovat vliv různě dlouhé implementace způsobené velikostí organizace příp. integrací na jiné aplikace.

2.3 Snížit náklady na služby veřejné správy přepočtené na jednu ICT službu a jednoho uživatele

Metrika 5: celkové roční provozní náklady ICT služeb / počet provozovaných ICT služeb / celkový počet uživatelů těchto služeb

Metrika sleduje průměrné roční provozní náklady, které připadají na jednu ICT službu VS a jednoho uživatele. Metrika eliminuje jak vliv rostoucího počtu ICT služeb, tak vliv rostoucího počtu uživatelů.

Cílem je postupné snižování hodnoty této metriky.

Metrika předpokládá, že bude definována a ve VS důsledně využívána metodika TCO ICT služeb a že bude minimálně jednou ročně aktualizován katalog aktuálně provozovaných služeb VS (IS o ISVS). V něm jsou sledovány i investiční a roční provozní náklady každé ICT služby a počet uživatelů služby

Metrika 6: úspory dosažené z provozu eGC $= \sum_{k=1}^n (TCO_{in-house} - TCO_{eGC})$

Metrika sleduje dosažené úspory z provozu eGC v jednotlivých letech provozu eGC. Sčítá úsporu nákladů dosažené všemi zákazníky eGC v daném roce při využívání služby eGC oproti předcházejícímu (in-house) provozu.

2.4 Garance potřebné bezpečnosti a spolehlivosti provozu informačních systémů VS

Metrika 7: počet bezpečnostních incidentů v datových centrech VS s dopadem na poskytované služby.

Tato metrika bude dodefinována ŘOeGC, resp. týmem bezpečnosti projektu, aby pokud možno zachytila i významnost bezpečnostního incidentu. Metrika by se měla sledovat jak dohromady za všechna datová centra, tak i za jednotlivá datová centra, aby bylo možné srovnání center mezi sebou.

Metrika 8: (počet ostatních incidentů v datových centrech VS, které znamenaly porušení SLA) * (počet uživatelů, kteří byli výpadkem postiženi)

Alternativní výpočet: Metrika by mohla zohlednit i dobu každého výpadku a počet dotčených uživatelů, tj. například:

$$\sum_{i=1}^n (doba_výpadku_i * počet_dotčených_uživatelů_výpadkem_i)$$

2.5 Odstranit legislativní překážky realizace eGC

Metrika 9: Byly identifikovány všechny zákony, které brání efektivní realizaci eGC

Metrika má hodnotu ano/ne.

Předpokladem úspěšné identifikace všech zákonů, které brání efektivní realizaci eGC je popis všech pravidel a procedur, které budou v eGC aplikovány.

Metrika 10: Legislativní bariéry realizace eGC byly odstraněny

Metrika má hodnotu ano/ne